

det gamle Ordsprog, at „hvad der sjæles i Sne, det dages i Tø“, ja det dages, naar en saadan Bevægelse taber i Magt, paa den Maade, at det ved et pludseligt Omflag kommer dertil, at Bevægelsesmandene ei blot ikke længer have Overmagten, men fast have tabt alle Stemmer, hvoraf de i Begyndelsen havde faa stor en Majoritet. Og jeg holder for, at det er talt som af en Mand, der mener det ærligt og oprigtigt med Danmarks Grundlov og Statsforfatning, naar jeg saaledes, efter min hele Overbeviisning, har bestræbt mig for at gjøre opmærksom paa ogsaa i Anledning af denne Sag, at der er Fare og kan være saare stor Fare forbunden ved altsfor hurtigen at ville gennemføre en jernstreng død Conseqvents paa forholdsviis underordnede Punkter.

Det blev endvidere af den høitærede Taler, som her er tilstede (Muntherhed), bemærket, at mine Vælgere vilde formodentlig, naar min Vakslen i denne Sag blev dem forebragt, svare: „saa have vi ikke kjendt ham“. I denne Henseende maa jeg dog være ganske uenig med den høitærede Taler; thi mine Vælgere ere jo conseqvente Folk, og de ville derfor, det jeg skjønner, nødvendigt svare: „Jo, det maae vi lade ham, det maatte vi vente“; thi jeg har sagt dem noget Sligt forud, og jeg skal strax tillade mig nærmere at oplyse dette. Kun tør jeg maaffee endnu forud anmærke, at egentligen behøvedes det vel ingenlunde, naar en Mand stiller sig for at betræde, hvad man i Almindelighed kalder en politisk Løbebane, da af ham at siges, undtagen i alt Fald til dem, der maatte være altsfor barnlige i politiske Forhold, at der er en bestemt Grændse at trække imellem de ledende Grundsatninger og deres særskilte Anvendelse paa bestemte Forhold i det Enkelte, og at, ligesaa vist som en Mand bør blive og kan blive sine Grundsatninger tro, ligesaa umuligt er det, at han kan paatage sig at gennemføre eller til enhver Tid at ville gennemføre dem til den yderste Detail af deres Anvendelse paa det Enkelte. Jeg veed ikke rettere, end at dette egentligt forstaaer sig af sig selv, saa at, f. Ex. vor Grundlov i Forbindelse med Valgloven foranlediger, at man for en stor Deel personligen skal stille sig til Valg heri Landet, og ved denne Leilighed skal udtale sig, det da

ikke ved denne personlige Berøring er Hensigten, udelukkende at foranledige en Examination, hvor der blot svares Ja eller Nei paa bestemte Spørgsmaal. Jeg idetmindste har altid benyttet disse Valg til at udtale mig frit og i store Strøg om mine Anskuelser, uden at oppebie Spørgsmaal i saa Henseende; og jeg har altid været overbevist om, at naar jeg paa denne Wei kom til at sige Noget, som ikke var det, som mine Vælgere havde ventet og ønsket at ville blive sagt, saa var det ikke ubetinget afgjort, at de derfor vilde forskyde mig; men vi kunde jo muligens overbevise hverandre, ligesom det jo kunde være, at de sandt, at en Mand, der aabent sagde sine fra deres afvigende Anskuelser, ikke var saa gal endda, men ogsaa kunde være brugelig. Men saa viser det sig jo allerede her ligesom forudsaat, at man kan stikke Mening og gaae over til den modsatte, i Henseende til enkelte Punkter temmelig hurtigt, uden derfor at fortjene Dadel. Og fremdeles er vor hele Statsforfatning, saavidt jeg veed, beregnet paa en lignende Forudsætning af, at man kan vaksle og stikke Mening. Thi enten maae jo vi Danske være ganske besynderligt formede af et eneste Muld allesammen i den Grad, at der kun gives en original Tænker i hele Landet eller idetmindste kun een original Tænker for hver Halvpart af de Stemmesberettigede, eller ogsaa det er aabenbart, at Alt hvad vi foretage her i Thingene er i Forbindelse med Regjeringen, enhver Debat og Forhandling her gaaer ud fra den Forudsætning og gaaer ud paa det Resultat, at hvad der er min Overbeviisning idag, kunde muligens imorgen ikke være min Overbeviisning — naturligtviis ikke hvad de høieste Grundsatninger, men hvad disses praktiske Anvendelse angaaer. Det forekommer mig, at det er sleet, saalænge jeg har havt den Gæde at sidde heri Thinget, mangfoldige Gange, at man ganske regelmæssigt i den kortest mulige Tid er gaaet fra den første til den anden og fra denne til tredje Behandling af et Lovforslag, og at der hver Gang reiste sig en Mængde Talere og forsøgte, — jeg kan ikke antage at overbevise dem, der vare af samme Mening, thi det var dog virkelig overflødigt, og vilde i Sandhed